

היועץ המשפטי לכנסת

סימוכין: 00100213
ירושלים, כ"ו בטבת תשע"ג
8 בינואר 2013

לכבוד
חברי הכנסת

שלום רב,

הנדון: העברתו של ד"ר גלעד נתן מתפקידו כחוקר במרכז המחקר והמידע של הכנסת

בימים האחרונים התפרסמו בתקשורת ידיעות שונות בעניינו של עובד הכנסת, ד"ר גלעד נתן, שהועבר מתפקידו כחוקר במרכז המחקר והמידע של הכנסת לתפקיד אחר בארכיון הכנסת. נוכח הצגה מעוותת של הדברים ואי-דיוקים שנפלו בפרסומים אלה, ולאור פניות של חברי כנסת וגורמים נוספים, אני מוצא לנכון לפרט בפניכם את השתלשלות הדברים בעניין זה.

תחילת הפרשה בפרסום באתר אינטרנט שלפיו מחקר שכתב ד"ר נתן בנושא המסתננים לקה בהטיה פוליטית ובמגמתיות, שנבעה, כך לפי אותו פרסום, מדעותיו הפוליטיות של ד"ר נתן כפי שבאו לידי ביטוי בכתבתו הפובליציסטית לאורך השנים באתרי אינטרנט שונים.

בעקבות פרסום זה, ופרסומים נוספים שבאו בעקבותיו, ובהם הועלו טענות דומות, נשלח מחקרו האמור של ד"ר נתן לבדיקה חיצונית אצל חוקרת העוסקת בתחום. בדיקה זו העלתה כי המחקר אינו מוטה או מגמתי וכי הוא עומד בסטנדרטים מקצועיים מקובלים.

במקביל לבדיקה זו הועברו לבחינתי פרסומי הפובליציסטים של ד"ר נתן, אשר התפרסמו במהלך התקופה שבה עבד כחוקר במרכז המחקר והמידע. **עיון באותם מאמרים העלה כי במקביל לעבודתו בכנסת עסק ד"ר נתן בכתביבתי ביקורת פוליטית חריפה ובוטה נגד חברי כנסת וסיעות בכנסת, כתיבה החורגת לדעתי מכל אמת מידה שהדעת סובלת כשמדובר בעובדי הכנסת בכלל ובחוקר במרכז המחקר והמידע של הכנסת בפרט.**

כדי להמחיש את חומרת הדברים אבקש להביא בפניכם חלק מהדברים שפרסם ד"ר נתן במאמרים וטורי דעה שונים:

ביום 22 בינואר 2007 כותב ד"ר נתן באתר "הגדה השמאלית":

"חברים מסיעת האיחוד הלאומי ביקרו בחוותו של שי דרומי. מעניין כשערבי ישראלי נהרג ביפו לאחרונה הם לא ביקרו שם, גם לא את משפחתה של הילדה הפלסטינית שנהרגה מכדור גומי של שוטר מג"ב. אבל היכן שיהודי הרג ערבי, אפשר תמיד לצפות לביקור הזדהות של אנשי המקבילה הישראלית של לה-פן בצרפת, פלמבלוקס בבלגיה ומפלגתו של יורג היידר באוסטריה..."

מבחינת האיחוד הלאומי יש כאן הזדמנות להסית את אנשי ההתיישבות העובדת נגד הערכים, ליצוק עוד שנה גזענית מזוקקת לסכסוך הישראלי-פלסטיני... אנשי האיחוד הלאומי לא יחמיצו הזדמנות להסית את העובדים זה נגד זה מתוך לאומנות... המוסר הכפול של הימין הלאומני מלווה את הפאשיזם על גווניו והכלאותיו לכל אורך תקופת קיומו...".

ביום 5 בספטמבר 2008 בטור דעה לאתר Ynet, תחת הכותרת "הבשורה נטולת ברק", כותב ד"ר נתן כך: "אהוד ברק ומפלגת העבודה מתרסקים בסקרים. מול כל היריבים מטעם עצמם, אהוד ברק – הגרסה הישראלית של נפוליאון – זוכה להישגים מביכים... ברק ביהירותו לא הפנים מעולם כי את בחירות 2001 לראשות הממשלה הוא הפסיד בגלל הגט שנתן לשמאל הציוני... אבל ברק יהיר כתמיד בטוח שאנשי השמאל בכיסו, לכן הוא מרשה לעצמו להתחנף לימין ולקררן למרכז... אבל ברק ברוח האטימות של מי שלא שכח כלום ולא למד כלום ממשיך למקד את מאמציו בגיוס בוחרים באותם מחנות ששייכים למישהו אחר. גם אפרוריותם של שריה אינה מטיבה עם מפלגת העבודה, לו היו שרי העבודה מקימים מפלגה עצמאית היו נעלמים מחיי הציבור בישראל שבע דמויות חסרות משיכה אלקטורלית...".

ביום 6 באוקטובר 2008 באתר Ynet, תחת הכותרת "אוסטריה קיצונית? הביטו במראה", הוא כותב כך: "משרד החוץ הביע דאגה מעליית הימין הקיצוני באוסטריה. ממשלת ישראל רואה בעליית הימין הקיצוני באירופה בכלל ובאוסטריה בפרט בעיה חמורה. רק חבל שמדיניותה של ממשלת ישראל כלפי מהגרי עבודה לדוגמה היתה נתפסת באותו ימין אוסטרי קיצוני כלא אנושית בהשוואה לתוכניות של אנשיו לטיפול במהגרים. יש משהו מגוחך בתגובת ממשלת ישראל לבחירות באוסטריה, בתקופה שקוזאקים מחופשים ליהודים מבצעים פרעות בתושבי השומרון... בשעה שבחסות המינהל האזרחי, הצבא והמשטרה, משטר האפרטהייד בשטחים מוסיף להתרחב חלקה אחר חלקה... אותו היידר היה משתלב במפלגות הימין והימין-מרכז בלי שום בעיה. אך הוא לא היה ראוי בכלל להימנות עם אנשי האיחוד הלאומי או ישראל ביתנו. דעותיו הקיצוניות באוסטריה לא היו נתפסות קיצוניות בארץ... שכן היידר לא היה נתפס בישראל כגזען, שונא זרים וימני קיצוני. מקסימום כמועמד ראוי במפלגת ימין-מרכז לתפקיד שר הפנים".

ביום 5 בנובמבר 2008 בטור דעה באתר Ynet, מנתח ד"ר נתן את תוצאות הבחירות בארה"ב וכותב: "בתרגום לישראלית: הם שלחו את כל המפלגות שמיימין לעבודה לאופוזיציה ונתנו את השלטון לראשונה מזה שנים לשמאל... אין שרים נצחיים במשרדי התשתיות או החקלאות ואין הזדמנות שניה לקוסמים כלכליים כושלים... בתרגום לישראלית: הבוחרים הלכו לקלפי כועסים על המציאות שהימין יצר ולא הניחו לתעמולת הפחד של נציגיו לשלוט בהם".

ביום 27 בינואר 2009 מתפרסם טור דעה נוסף של ד"ר נתן באתר Ynet, תחת הכותרת "נתניהו לא השתנה", שבו הוא כותב, בין היתר, את הדברים הבאים: "נתניהו חוזר ללהטוטיו ואשליותיו..."; "הקוסם זורה שוב אשליות"; "עוד קדנציה של אדון האשליות ומשרת העשירים תביא להגדלת פערים, חיסול מדינת הרווחה, הפרטת נכסי הלאום והריסת הכלכלה. את הנזק שהוא כבר גרם לשירות הציבורי, לזכויות העובדים, לשמונת העשירונים התחתונים, לחינוך ולבריאות, לתרבות ולתשתית, יידרשו עוד שנים בשביל לתקן".

סברתי כי מאמרים אלה, שאינם ממצים את כתיבתו הפובליציסטית של ד"ר נתן לאורך תקופה ארוכה ובאינטנסיביות רבה, גם אם נפסקה לפני כשלוש שנים, פוגעים פגיעה אנושה באמון חברי הכנסת בו כחוקר מקצועי נטול פניות ובאמון הציבור במרכז המחקר והמידע של הכנסת כגוף מחקר ניטראלי וא-פוליטי, ואינם מאפשרים את המשך עבודתו כחוקר במרכז המחקר והמידע של הכנסת.

יובהר כי תמצית טעם קיומן של היחידות המקצועיות בכנסת והאתוס העומד בבסיסן הוא מתן שירות ממלכתי, ניטראלי וא-פוליטי לחברי הכנסת מכל גווי הקשת הפוליטית. פרסום מאמרים מהסוג הזה כנגד חברי כנסת וסיעות בכנסת חותר תחת האתוס הבסיסי הזה ולא ניתן להשלים עמו.

בנסיבות אלה, ולאחר היוועצות עם מנהלת מרכז המחקר והמידע ועם הממונה הישירה על ד"ר נתן, ועל דעת יושבת ראש ועד עובדי הכנסת, ולאחר שהבאתי בחשבון נסיבות לקולא (חלופי הזמן מאז הפרסום האחרון, כמו גם טענתו של ד"ר נתן כי לא נעשה די להזהירו מפני השלכותיה של כתיבה זו, אף כי מנהליו לא היו מודעים לחומרתה של הכתיבה), המלצתי למנכ"ל הכנסת ולמנהל חטיבת המידע להעביר את ד"ר נתן לתפקיד אחר בכנסת שאינו כרוך במתן שירות ישיר לחברי הכנסת וביצירת תכנים עבור חברי הכנסת, תוך שמירת זכויותיו של ד"ר נתן, דרגתו ושכרו.

דומני כי הפתרון, שהושג בהסכמת ד"ר נתן, ולאחר שהשמיע את טענותיו בעניין זה, הינו פתרון ראוי בנסיבות שנוצרו, וכי לא ניתן היה להתעלם מפרסומים אלה ולאפשר את המשך עבודתו כחוקר במרכז המחקר והמידע.

לבסוף אדגיש כי לפני קבלת החלטה זו לא הופעל כל לחץ פוליטי עלי או על מקבלי ההחלטות בכנסת, וכי החלטה זו לא התקבלה בשל הטענות בדבר מחקרים מגמתיים או מוטים של ד"ר נתן, שכן לטענות אלה, כאמור, לא נמצא בסיס, אלא בשל אותם פרסומים מפרי עטו, שיש בהם כדי לקעקע את אמון חברי הכנסת בו ובעבודת מרכז המחקר והמידע כגוף מקצועי ניטראלי וא-פוליטי.

בברכה,
איל ינון

העתק: מר דן לנדאו, מנכ"ל הכנסת
מר שמוליק חזקיה, מנהל חטיבת המידע
ד"ר שירלי אברמי, מנהלת מרכז המחקר והמידע
גבי הודיה קין, יו"ר ועד עובדי הכנסת
ד"ר גלעד נתן